

Кластерні ініціативи Харківської області – нові можливості підвищення конкурентоздатності

Олександр Дудка,

Директор КП «Індустріальний парк «Рогань»,

Президент АТ «Регіональний центр сприяння бізнесу»

Має багаторічний досвід у сфері консалтингу, коучингу, проведенні тренінгів і організації міжнародних конференцій, розробці і реалізації інноваційних проектів розвитку бізнесу.

Автор численних мультимедійних систем і Internet-проектів, розробник концепції створення «Індустріального парку «Рогань» і кластерних ініціатив Харківської області.

Чому КП «Індустріальний парк «Рогань» виступає з кластерними ініціативами?

Тому що наша місія: Залучення *прямих іноземних інвестицій для реалізації проектів розвитку наукоємних і високотехнологічних виробництв, здатних забезпечити високі темпи росту економіки і якості життя в Україні.* А іноземні інвестори можуть довірити реалізацію інноваційних проектів тільки в тих регіонах, де демонструється високий рівень розвитку кластеру відповідного профілю.

Офіційна «Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2015 року» сконцентрувала увагу на 9 кластерах регіону: Авіаційному, Космічному, Енергомашинобудування, Фармацевтичному, Нано- і біотехнологій, Переробки сільськогосподарської продукції, Газовидобування і виробництво енергії, Житлово-комунального господарства, охорони здоров'я. В той же час, згідно плану Державного агентства України з інвестицій та інновацій, в Харкові буде знаходитися центр національного інноваційного кластеру «Нові матеріали». Але якщо подивитись на історично сформовану виробничу орієнтацію промислових підприємств регіону і проаналізувати напрямок навчання у наших вищих навчальних закладах, то стане ясно: Харківська область це кластерне різномаття - «Кластерний Клондайк»!

Так, наприклад: в усьому світі високо цінують харківських програмістів і, на щастя, вони не всі працюють за кордоном – тому сотні наших підприємств є базисом для створення кластеру Інформаційно-комунікаційних технологій. І він насправді існує, але в неформальному виді – тому що більшість керівників IT-підприємств не знайомі з кластерним підходом і поки що не усвідомлюють усіх його переваг.

Те ж саме можна сказати про приладобудівників, транспортників, будівельників, виробників товарів для дому і про багатьох інших.

Виконуючи функції Регіонального агентства по залученню інвестицій і економічному розвитку, наше комунальне підприємство взяло на озброєння кластерну модель тому, що вона дає можливість перемагати в конкурентній боротьбі. В одиночку підприємству важко бути одночасно і самим розумним, і самим швидким, і самим багатим... Але якщо зібрати тих, хто володіє інноваційними розробками, але недостатньо багатий для їх реалізації, тих, хто активний на ринку, але недостатньо досвідчений, тих, хто накопичив капітал, але не хоче ризикувати – то кожний, ділиться своїми знаннями і ресурсами, створює основу для синергетичного ефекту. Основу для появи більш високого результату, ніж проста сума складових – для появи нових ідей, нових проектів, нових форм співпраці.

Що є стимулом для компаній-конкурентів, які працюють в одному бізнес-напрямку, активно приймають участь у роботі кластеру?

Проекти! Ті проекти, які вигідні зразу декільком учасникам кластеру, наприклад: проведення спільних роуд-шоу для просування продукції на закордонних ринках, організація міжнародних конференцій для обміну досвідом і учбових програм для вивчення передових технологій, створення бірж субконтрактації і спільних підприємств для організації кооперованих поставок сировини, спільний випуск каталогів продукції і формування загальних стандартів ведення бізнесу.

По шляху пошуку проектів, які здатні об'єднати підприємства одного бізнес-напрямку, пішли і ми у своїх Харківських Кластерних Ініціативах.

Члени робочої групи кластеру «Бізнес-послуг», яка була сформована першою, запропонували проекти створення «Міжнародної бізнес-школи» і системи дистанційного навчання починаючих підприємців «Шлях до успіху».

Учасники «Біофармацевтичного кластеру» запропонували створення «Міжнародного центру біофармацевтичних досліджень у відповідності з вимогами належної виробничої і лабораторної практики (GMP, GLP)», а також будівництво «Заводу з виробництва активних фармацевтичних інгредієнтів».

Кластер ІКТ планує будівництво технологічного парку «Інтелектроніка» для розробки інноваційних проектів в сфері приладобудування і інформаційно-комунікаційних технологій, а як перший етап уже створив інноваційний бізнес-інкубатор «Колиска геніїв» для комерціалізації наукових розробок.

Учасники «Транспортно-логістичного кластеру» розробляють проект створення державно-приватного партнерства «Транспортне кільце Харкова» і акціонерної компанії «Транспортно-консолідуєчий центр».

Кластер «Слобожанський агропромисловий комплекс» готує проекти «Центр міжнародного маркетингу і трансферу технологій» і «Оптовий ринок сільськогосподарської продукції».

А кластер «Еколайф» уже розгортає «Конкурс інноваційних проектів в сфері виробництва продуктів харчування для здорового життя» з номінаціями: Нові рецептури, Нові упаковки, Нові технології виробництва. І в цьому конкурсі краще за все відображається суттєвість класичного визначення кластеру: взаємодія компаній, які знаходяться географічно по сусідству (постачальників, виробників та ін.) і зв'язаних з ними організацій (освітні заклади, органи державного управління, інфраструктурних компаній), які діють в одному бізнес-напрямку і взаємодоповнюють один одного. І також, як у Майкла Портера – «батька» кластерної теорії, ключовим моментом в даному проекті кластеру «Еколайф» є конкуренція!

Саме конкуренція заставляє шукати більш ефективні технології, удосконалювати менеджмент, розвивати дистрибуцію, постійно підвищувати конкурентоздатність підприємства. Це саме той стимул, який вивів у світові лідери кінематографії учасників найвідомішого кластера «Голлівуд», зробив Лондонське Сіті одним із провідних фінансових центрів світу, перетворив сільськогосподарську територію на якій росли абрикоси і волоські горіхи в прославлену Силіконову долину.

І сьогодні, коли для виходу з економічної кризи Україні потрібно навчитися: впроваджувати інновації, залучати інвестиції, конкурувати на міжнародних ринках, ми вибираємо кластерну модель бізнес-розвитку – програму Харківських Кластерних Ініціатив!

КП «Індустріальний парк «Рогань» www.industrialpark.com.ua
АТ «Регіональний центр сприяння бізнесу» www.Rada.com.ua
просп. Леніна, 16, перший поверх, Харків 61166, Україна
Тел./факс: (057) 702-11-33, 702-14-15, (050) 501-36-66
E-mail: Dudka.Alex@gmail.com